

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2019/2020

Spis treści:

Wstęp

I. Akty prawne regulujące realizację programu WSDZ

II. Cele ogólne programu

III. Cele szczegółowe i obszary działania

IV. Metody i formy oddziaływań

V. Program realizacji WSDZ

VI. Sposoby realizacji działań

VII. Ewaluacja

WSTĘP

Pomoc w zakresie doradztwa zawodowego powinna być dostępna na każdym etapie życia człowieka. Coraz częściej bowiem będzie on zmuszony wielokrotnie zmieniać zawód, uzupełniać kwalifikacje oraz poszukiwać pracy. Ciągłe podnoszenie kwalifikacji i ich zmiana stają się czynnikami na trwale wpisanymi w życiorys każdego pracownika. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni uczniom nie tylko poznanie możliwości zdobycia zawodów oferowanych przez szkoły oraz wymagań, jakie stawiają one kandydatom, ale umożliwi także rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, umiejętności oraz zainteresowań.

Ponadto system doradztwa winien zapewnić poznanie procesu aktywnego poszukiwania pracy, podejmowania decyzji, a także możliwość kształcenia umiejętności radzenia sobie ze zmianami poprzez rozwijanie umiejętności adaptacyjnych.

Tymże wyzwaniom próbuje sprostać Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego.

I. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, (Dz. U. 2017 poz.59).
2. Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. – Prawo oświatowe, (Dz. U. z 2018 poz.2245).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach, (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach , (Dz.U. z 2017 r. poz. 1643).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, (Dz.U. z 2017 r. poz. 622).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania. (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r.
w sprawie doradztwa zawodowego, (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 lutego 2019 r.
w sprawie doradztwa zawodowego, (Dz.U. z 2019 r. poz. 325).
9. Statut CEZiT

II. CELE OGÓLNE PROGRAMU

1. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, świadomego wyboru szkoły policealnej, studiów wyższych, kursów zawodowych, zawodu, zakładu pracy.
2. Pomaganie uczniom w reorientacji zawodowej w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu.
3. Wyzwalanie własnej aktywności ucznia w kierunku samopoznania, odkrycie zainteresowań, uzdolnień, rozpoznawanie swego usposobienia i temperamentu pod kątem predyspozycji do wykonywania wybranego zawodu.
4. Rozwijanie w uczniach świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność).
5. Rozwijanie świadomości zawodowej.
6. Kształtowanie umiejętności sprawnego komunikowania się, współpracy w grupie i autoprezentacji.
7. Rozwijanie umiejętności samooceny i możliwości wykorzystania tej umiejętności, wyrabianie szacunku dla samego siebie.
8. Nabycie umiejętności przygotowania i pisanie dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.
9. Poznanie rynku pracy.

III. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów zestawu – które wyznaczają treści programowe doradztwa zawodowego:

- 1. Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron, jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- 2. Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocowego poradnictwa kariery.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego są spójne z celami kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodach w technikum. Umożliwia to realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych i innych zajęciach obejmujących wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu – w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego są spójne z celami preorientacji zawodowej (przedszkole), orientacji zawodowej (klasy I–III i klasy IV–VI szkoły podstawowej) i doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej oraz szkołach ponadpodstawowych.

IV. OBSZARY DZIAŁANIA

➤ W zakresie pracy z młodzieżą:

1. Kształtowanie umiejętności określania własnych celów życiowych, mocnych i słabych stron.
2. Analiza własnego stanu zdrowia pod kątem wybranego zawodu.
3. Rozwijanie umiejętności planowania własnego rozwoju.
4. Zapoznanie z procedurami osiągnięcia kwalifikacji zawodowych.
5. Zdobycie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej.
6. Wskazanie uczniom możliwych form zatrudnienia.
7. Wyzwalanie własnego wewnętrznego potencjału.
8. Wyrabianie szacunku dla samego siebie.
9. Wzmocnienie poczucia własnej wartości.
10. Rozwijanie umiejętności efektywnego komunikowania się.
11. Rozwijanie umiejętności pracy w grupie.
12. Poznanie zasad funkcjonowania rynku pracy.
13. Zapoznanie się ze specyfiką rynku pracy w regionie, w kraju i za granicą.
14. Rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy.
15. Nabycie umiejętności przygotowania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.
16. Poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego.
17. Planowanie własnego rozwoju.

➤ **W zakresie pracy z rodzicami:**

1. Podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi.
2. Doskonalenie umiejętności wychowawczych.
3. Wypracowanie form wspierania dzieci wyborze ich dalszej drogi życiowej.

➤ **W zakresie współpracy z nauczycielami:**

1. Uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej.
2. Lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy.
3. Nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

V. METODY I FORMY ODZIAŁYWAŃ

1. Realizowanie tematyki z zakresu doradztwa zawodowego odbywać się będzie podczas:
 - obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodzie.
 - na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego **w wymiarze 10 godzin w klasach trzecich (uczniowie w zawodzie technik hotelarstwa i technik żywienia i usług gastronomicznych pięcioletniego Technikum)**
 - na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej

➤ na zajęciach z wychowawcą

2. Współpraca z instytucjami: PUP, pracodawcami, itp.
3. Wycieczki zawodoznawcze.
4. Udział w „Targach pracy”.
5. Aktywny udział młodzieży podczas „Dnia otwartych drzwi szkoły”.
6. Angażowanie uczniów do umiejętnego spędzania czasu (zajęcia sportowe, kulturowe, językowe, rozwijające umiejętności zawodowe)
7. Informowanie rodziców o procedurach egzaminów zawodowych, specyfice zawodu wybranego przez dziecko, dalszej ścieżce edukacyjno – zawodowej.
8. Organizowanie spotkań z osobami wykonującymi różne zawody powiązane z wybranym kierunkiem kształcenia.
9. Prowadzenie zajęć warsztatowych na temat predyspozycji zawodowych i dalszej drogi zawodowej.
10. Wykorzystanie testów, ankiet i innych narzędzi podczas zajęć klasowych.
11. Opracowanie i wykorzystanie lekcji scenariuszy lekcji wychowawczych związanych z doradztwem zawodowym.
12. Gromadzenie materiałów dotyczących zakresu doradztwa (biblioteka, pedagog, zespół ds. doradztwa zawodowego).
13. Wyposażenie uczniów w umiejętność sporządzania dokumentów aplikacyjnych w ubieganiu się o pracę.
14. Zapewnienie możliwości korzystania z Internetu w bibliotece szkolnej.
15. Umieszczenie na stronie internetowej szkoły w zakładce doradztwo zawodowe różnych informacji edukacyjno – zawodowych.

Dyrektor szkoły na dany rok szkolny wyznacza zespół do spraw doradztwa zawodowego, którego zadaniem będzie planowanie i realizacja doradztwa edukacyjno – zawodowego, a w szczególności:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania ucznia na informacje edukacyjno –zawodowe przy planowaniu ścieżki zawodowej,
- gromadzenie informacji edukacyjno – zawodowych,
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów.
- koordynowanie działalności edukacyjno – doradczej,
- współpraca z innymi nauczycielami w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego,
- organizowanie spotkań z instytucjami wspomagającymi doradztwo oraz pracodawcami.

VI Program realizacji doradztwa zawodowego w ramach WSDZ na rok szkolny 2019/2020

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1	Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kariery zawodowej.	Analiza dokumentacji szkolnej. Wywiady z uczniami. Wywiady z nauczycielami, rodzicami. Pogadanki na godzinach wychowawczych. Spotkania z pedagogiem szkolnym.	Zespół ds. doradztwa zawodowego, pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów.	I półrocze
2	Zdobywanie wiedzy o predyspozycjach i możliwościach uczniów poprzez konsultacje z wychowawcami i nauczycielami uczącymi.	Konsultacje indywidualne nt. uzdolnień, słabych stron, predyspozycji uczniów.	Zespół ds. doradztwa zawodowego	Na bieżąco, wg potrzeb
3	Zdobywanie wiedzy o predyspozycjach i możliwościach uczniów poprzez indywidualne spotkania z nimi. Pomoc uczniom w planowaniu przyszłości.	Indywidualne rozmowy doradcze z uczniami nt. zainteresowań, uzdolnień, słabych i mocnych stron, planów edukacyjno - zawodowych	Pedagog szkolny, wychowawcy klas.	Na bieżąco, wg potrzeb

Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja, i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.				
1	Gromadzenie , aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.	Bieżące gromadzenie materiałów informacyjnych informatorów, ulotek) w bibliotece szkolnej w Kąciku Doradztwa Zawodowego.	Nauczyciele- bibliotekarze, Zespół ds. doradztwa zawodowego	Cały rok szkolny
2	Udostępnianie informacji za pośrednictwem strony internetowej szkoły. Promocja i aktualizacja tablicy dotyczącej WSDZ w szkole.	Utworzenie zakładki na stronie internetowej szkoły – Doradztwo Zawodowe. Wywieszanie aktualnych informacji na temat WSDZ w szkole.	Zespół ds. doradztwa zawodowego, administrator strony internetowej szkoły.	Cały rok szkolny
3	Zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli z siecią lokalnych szkół następnego etapu edukacyjnego i placówek kształcenia ustawicznego.	Pogadanki na godzinach wychowawczych, na zebraniach z rodzicami na temat możliwości dalszego kształcenia.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy.	Marzec - maj
3. Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów.				
1	Zajęcia umożliwiające uczniom poznanie siebie: swoich predyspozycji, uzdolnień oraz innych zasobów.	Udział uczniów w lekcjach wychowawczych służących samopoznaniu. Rozwijanie umiejętności kluczowych w ramach lekcji przedmiotowy	Wychowawcy klas. Nauczyciele przedmiotów.	Cały rok szkolny Cały rok szkolny

2	Projekty edukacyjne umożliwiające uczniom lepsze poznanie świata zawodów, rynku pracy.	Uczestnictwo w projektach edukacyjnych, takich jak „DZIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI”, EUROPEJSKI TYDZIEŃ UMIEJETNOŚCI ZAWODOWYCH, itp.	Koordynatorzy tychże projektów.	Cały rok szkolny.
3	Zajęcia umożliwiające uczniom poznanie oferty edukacyjnej następnego etapu	Udział uczniów w godzinach wychowawczych na temat możliwości dalszego kształcenia. Udział uczniów w Dniach Otwartych w szkołach wyższych.	Wychowawcy klas.	Cały rok szkolny. Zgodnie z harmonogramem imprez.

4.Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę.

1	Opracowanie i wdrażanie programu realizacji WSDZ. Zapoznanie rady pedagogicznej z z programem realizacji WSDZ.	Opracowanie dokumentu.	Zespół ds. doradztwa zawodowego	Wrzesień 2019 Wrzesień 2019
2	Wspieranie nauczycieli przedmiotu oraz wychowawców klas w realizacji zajęć / zagadnień związanych z wyborem kierunku dalszego kształcenia i zawodu.	Udzielanie informacji, organizowanie konsultacji ze specjalistami w przypadkach wymagających dodatkowych wyjaśnień.	Zespół ds. doradztwa zawodowego	Cały rok szkolny.

3	Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w działalności doradczej.	Spotkania z przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.	Zespół ds. doradztwa zawodowego	Cały rok szkolny.
4	Monitorowanie realizacji przydzielonych zadań.	Analiza zapisów w dziennikach zajęć związanych z realizacją pomocy uczniom w wyborze dalszego kierunku kształcenia i zawodu.	Zespół ds. doradztwa zawodowego	Cały rok szkolny.
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.				
1	Koordinowanie pracy nauczycieli przedmiotu oraz wychowawców klas w realizacji zajęć/ zagadnień związanych z wyborem kierunku dalszego kształcenia i zawodu.	Udzielanie pomocy w miarę potrzeb.	Zespół ds. doradztwa zawodowego	Cały rok szkolny.
Obszar 6. Wspieranie nauczycieli, wychowawców w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.				
1	Wspieranie nauczycieli przedmiotu oraz wychowawców klas w realizacji zajęć/ zagadnień związanych z wyborem kierunku dalszego kształcenia i zawodu.	Udzielanie pomocy w miarę potrzeb.	Pedagog szkolny, Zespół ds. doradztwa zawodowego	Cały rok szkolny.

WERYFIKACJA EFEKTÓW ZAJĘĆ

Proponowane w programie formy weryfikacji efektów zajęć, to m.in.:

- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć zadawane w celu uzyskania informacji zwrotnych na temat zaję, w tym korzyści jakie dostrzegają uczestnicy. Gromadzenie informacji zwrotnych może okazać się bardzo użyteczne z punktu widzenia doskonalenia metod, form i warsztatu pracy osoby prowadzącej zajęcia
- zdania niedokończone pobudzające uczestników do refleksji na temat działań związanych z własnym rozwojem i innymi elementami doradztwa zawodowego
- wypracowanie przez ucznia technikum wymiernych efektów, np. sformułowanie planu kariery
- indywidualny plan działania – IPD obejmujący zadania do wykonania w odniesieniu do wyznaczonego celu edukacyjno-zawodowego.

VII. SPOSOBY REALIZACJI DZIAŁAŃ:

- lekcje wychowawcze
- lekcje przedmiotowe
- zastępstwa
- zajęcia pozalekcyjne
- wycieczki
- porady indywidualne
- udział w projektach unijnych
- warsztaty szkoleniowe

- praktyki zawodowe
- programy edukacyjne
- udział w kursach i szkoleniach
- wolontariat
- obsługa imprez miejskich

VIII. EWALUACJA

- Badanie losów absolwentów,
- Modyfikowanie stosowanych form pracy
- Wymiana dobrej praktyki pedagogicznej
- Obserwacja własna zajęć grupowych i indywidualnych
- Sprawozdanie z realizacji programu Wewnętrznszkolnego System Doradztwa Zawodowego

Zespół ds. doradztwa zawodowego:

Anna Kazana-Komarek

Patrycja Obszańska

Edyta Walczak

Urszula Grzela

Załącznik nr 1 **Dostępne materiały edukacyjne do realizacji doradztwa zawodowego**

www.euroguidance.pl

www.praca.gov.pl

www.pracuj.pl

www.perspektywy.pl

www.ore.pl

www.poznajswiat.ecorys.pl

www.wybieramzawod.pl

www.ohpdlaszkoły.pl

www.pociagdokariery.pl

www.zawody.praca.net

www.scholaris.pl

www.metodagier.p

www.e-ZAMEK.pl

www.perspektywy3d.pl

www.europass.org.pl

